

TERRITORI I LLENGUA

Josep Melià Ques

Diu un aforisme polític que no hi ha cosa que desgasti més un partit que romandre a l'oposició. Aquesta és l'esperança interior que guarden els membres del Pacte de Progrés que governa a les Illes Balears de l'any 1999 ençà. L'objectiu és que la pròpia gestió combinada amb la inanió de poder del Partit Popular formi un còctel prou potent per evitar que el nacionalisme espanyol de dretes guanyi per majoria absoluta en les pròximes eleccions, sigui per *golejades* com va fer a les passades estatals, sigui per un resultat una mica més ajustat.

I precisament en aquesta espècie d'equació, de guany propi i desgast opositor, el que depèn del govern d'esquerres i nacionalista és l'acció de govern, les lluites intestines dels conservadors són fets desitjats però no materialitzables pels partits que ara governen. Així doncs, amb vista a l'any 2001 la nova majoria parlamentària s'haurà d'esforçar de valent per tirar endavant els seus projectes estrella. I en aquest sentit, dues eren les fites il·lusionadores dels nous responsables del nostre magre autogovern: el territori i la llengua. Pel que fa al territori, el nou Pacte ha posat en marxa polítiques prou positives (protecció del sòl rústic, moratòries a sòl urbà, millora de la gestió del parc de Mondragó, des-saladores mòbils, compra d'espais naturals d'especial interès...), però de totes maneres, encara té damunt la taula altres iniciatives: ecotaxa, declaració de legislació pròpia en matèria de medi ambient, pla hidrològic, pla energètic..., que, si fructifiquessin de manera positiva (i positiva no és simplement que s'aprovin, sinó que rebin un suport social prou ample), s'hauria de poder conduir a donar una empenta decisiva amb vista a la propera contesa electoral. Sobre la llengua, certament el lluitament polític és molt més difícil; tot i això, és evident el suport de la classe intel·lectual que escriu articles als diaris, que en bona part s'hi ha d'accontentar, encara que amb independència que bona part de les persones que

ocupen els càrrecs de responsabilitat hi creguin sincerament, en aquesta qüestió cabdal. La feina silenciosa segurament és la millor fórmula per avançar en el trencament necessari del procés cap a la substitució lingüística i cultural que vivim a les Balears d'ençà de l'ensenyament obligatori, la creació dels mitjans de comunicació i l'arribada massiva d'immigrants.

Podríem dir que en els dos grans temes les coses van raonablement bé, tot i que hi ha una sèrie de qüestions a definir, que poden fer tombar la balança cap a

“Si el nou Govern balear no hagués generat tantes il·lusions no es veuria obligat a aportar tantes solucions.”

l'altre costat. Un govern també és una millora important de les infraestructures existents, i aquí el nou Govern ha de ser molt més ambiciós. Un govern també és la realització d'obres insignes, com un compromès palau de congressos que durant aquest exercici del 2001 s'hauria de concretar absolutament. Un govern també és entrar en detall en els problemes dels ciutadans, resoldre la legalització dels habitatges turístics de vacances, els polígons industrials, les ajudes a la pagesia, les activitats musicals als establiments turístics; tot això són aspectes que encara no s'han afrontat. Un govern també ha de resoldre la configuració institucional; certament, els consells insulars han rebut ja una nova legislació, però seria impresentable que els que du-

rant tants anys van criticar el PP per no posar en funcionament la sindicatura de greuges i de comptes no fossin capaços de fer-ho al llarg de l'any vinent.

La llista podria ser més llarga. És obvi que tenir tants deures prové d'un defecte, o d'una virtut, segons el punt de vista de l'analista: del fixament d'un llistó molt elevat. És a dir, si el nou Govern balear no hagués generat tantes il·lusions no es veuria obligat a aportar tantes solucions. El nivell d'exigència és directament proporcional a les expectatives creades. Un govern popular no hauria fet en tota la legislatura el que ha fet, legislativament almanco, el Pacte de Progrés; tanmateix, com que no hagués aixecat tantes expectatives, tampoc ningú no els hauria exigint tant.

Sigui com sigui, no es pot deixar d'assenyalar un dels imponderables que poden trasbalsar aquest mar en calma que transita el Pacte després d'un primer any tumultuós: el *boom* demogràfic. Segons les estadístiques, les Balears des de l'any 1990 hem crescut en cent mil habitants. És com si el Principat de sis milions, hagués passat als sis milions vuitentes mil persones, si fa no fa. Aquest no només és un imponderable electoral, sinó que a més és font d'una possible descohesió social. Si a això hi afegim una hipotètica recessió econòmica i un país sens els mecanismes d'integració imprescindible per absorbir els nous balears, aleshores, tant el territori, la llengua, les infraestructures com les institucions poden semblar nimietats. No cridem, però, el mal temps. Les coses evolucionen de manera confortable. Si aquest Govern aconsegueix els reptes marcats, cosa que no és senzilla, aleshores pot ser optimista respecte al seu futur polític. Haurà complert la seva part de l'equació; l'altra sembla que en tindrà prou amb tenir el líder a una hora de camí del nostre país, de la nostra gent i del seu quefer diari.

Advocat i professor associat de Dret Constitucional de la UIB